

REDEGJØRELSE FOR AKTSOMHETSVALUTERINGER

Rapporteringsperiode 2023

David-Andersen er en norskeid familiebedrift som helt siden oppstarten i 1876 har et sterkt fokus på å tilby produkter av høy kvalitet, god kundeservice og gode kundeopplevelser.

Vi er svært opptatt av å ha en bærekraftig forretningspraksis som ivaretar mennesker, samfunn og miljø. Vi har et ansvar for å respektere menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold både i egen virksomhet og i vår leverandørkjede. Dette krever et langsiktig fokus, høye ambisjoner og klare målsettinger. Arbeidet med bærekraft må integreres i strategier og styringssystemer og må stå sentralt i våre relasjoner med leverandører og samarbeidspartnere.

Åpenhetsloven trådte i kraft 1. juli 2022. Loven skal bidra til å forebygge menneskerettigheter og uanstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester. Virksomheter som omfattes av loven plikter å utføre aktsomhetsvurderinger og redegjøre for disse. I 2023 har David-Andersen utviklet rutiner og retningslinjer som ivaretar dette, med vekt på kartlegging av risiko i vår leverandørkjede. Vi har tatt utgangspunkt i OECDs retningslinjer og veileder for aktsomhetsvurderinger i vårt arbeid.

Vi samarbeider med eksterne merkevareeiere og har også noe egenproduksjon. Vi handler utelukkende med autoriserte forhandlere og innsatsfaktorer i egenproduksjonen kjøpes inn fra nøye utvalgte produsenter slik at vi kan garantere autenticitet og kvalitet for hvert produkt som selges hos oss.

Det har ikke blitt identifisert noen faktiske negative konsekvenser for menneskerettigheter eller anstendig arbeidsforhold i arbeidet med aktsomhetsvurderingen.

Arbeidet med sosialt ansvar er en kontinuerlig prosess. David-Andersen vil fortsette å utvikle oss sammen med våre kunder, våre medarbeidere og våre forretningspartnere for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. I tiden fremover vil vi fortsette kartleggingen av risikoen for å få et større innblikk i potensielle risikoområder som må adresseres, slik at vi blir enda bedre rustet til å iverksette tiltak for å stanse, forebygge eller redusere eventuell negativ påvirkning.

Inge Nygaard

Kristin Gjølseth

Anne Koppang

Daglig leder

Styreleder

Styremedlem

Annabel Rosendahl

Mari Hektoen

Anniken Fjelberg

Styremedlem

Styremedlem

Styremedlem

Generell informasjon

I henhold til § 5. Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger bokstav (a) skal redegjørelsen inneholde en generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser fra grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Nøkkelinformasjon

David-Andersen AS

Postboks 773 Sentrum, 0106 Oslo

Omsetning i 2022

I underkant av NOK 150 mill

Antall ansatte

Ca. 90 totalt

David-Andersen er en norskeid familiebedrift, grunnlagt i Oslo i 1876.

David-Andersens virksomhet består i salg av egne og innkjøpte merkevarer fra totalt 9 butikker, lokalisert i Oslo-regionen, Bergen, Trondheim og på nett. I tillegg driver virksomheten design og produksjon av smykker og gullsmedvarer fra eget verksted i Oslo. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Karl Johansgate 20 i Oslo.

Innkjøp

Som ansvarlig aktør er vi opptatt av å inngå langsiktige relasjoner og begrense antall leverandører. Vi ønsker sterke relasjoner gjennom strategisk partnerskap. David-Andersen handler fra nesten 30 ulike leverandører i tillegg til egenproduksjonen. Med unntak av en mindre leverandør holder alle leverandørene til i Europa, hvor de fleste er nordiske virksomheter.

I tillegg kjøper David-Andersen varer og tjenester som er nødvendige for å sikre en forsvarlig drift av virksomheten. Dette innebærer kjøp av driftsrelaterte varer og tjenester som for eksempel kjøp av IKT-utstyr, kontorrekvisita, butikkinnredning, forsikring, konsulenttjenester, regnskapstjenester, renholdstjenester og håndverktjenester.

Innkjøp av varer står for over 65% av alle innkjøp i David-Andersen.

Produksjon

Vi er avhengig av å samarbeide med leverandører som har en bevisst strategi, fokus på bærekraft og som jobber med ulike dimensjoner innen bærekraft. Vi samarbeider med europeiske leverandører med produksjon fordelt på over 7 land, hovedsakelig i Europa. Noen leverandører har også produksjon

i Asia. Det er stor variasjon i antall produksjonsenheter som benyttes av hver leverandør.

Forankring av ansvarlig forretningsdrift i virksomheten

Det er helt avgjørende for vår virksomhet å tilby våre kunder trygge produkter av god kvalitet, produsert og solgt på en ansvarlig måte. En viktig forutsetning for å lykkes er å ha gode systemer på plass som ivaretar integritet og ansvarlighet i driftsprosessene samtidig som vi sikrer etterlevelse av lovverket.

Vi har en forpliktelse til å respektere menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold

David-Andersen har definert prinsipper for god personlig adferd, god forretningspraksis og varsling og håndtering av eventuelle brudd på retningslinjene som gjelder for alle ansatte. Formålet med de etiske retningslinjene er å fremme bevissthet omkring etiske tema og skape felles holdninger og etisk standard som sikrer en ansvarlig praksis.

David-Andersens hovedavtale med leverandører inneholder i dag en policy for bærekraftig forretningspraksis, der det stilles strenge etiske krav. Alle våre leverandører forplikter seg her til å følge internasjonale standarder for menneskerettigheter og anstendig arbeid. Kravene baserer seg på FN- og ILO konvensjoner. David-Andersens leverandører forplikter seg til å jobbe for å sikre at disse standardene etterleveres i egen virksomhet og i hele leverandørkjeden.

Vår forpliktelse er forankret i ledelsen og innlemmet i styringsdokumenter

Daglig leder har både det overordnede strategiske og det operative ansvaret for å følge opp bærekraft i virksomheten. Oppfølging av bærekraftsarbeidet generelt og oppfølgingen av ansvarlighet i virksomheten mer spesifikt knyttet til åpenhetsloven, er besluttet og protokollført på styremøte.

Bærekraft er en del av vår risikokartlegging

Formålet med våre interne systemer for risikostyring er å identifisere, vurdere, håndtere og følge opp risiko. Risikostyringen handler både om risiko for oss som virksomhet, eksempelvis finansiell risiko, markedsrisiko, operasjonell risiko eller omdømmerisiko, men det handler også om risiko der fokuset er utenfor vår virksomhet. Risiko knyttet til menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold dreier seg ikke om risiko for David-Andersen, men om risiko for at vi bidrar indirekte, til brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold gjennom vår drift eller våre samarbeidspartnere eller leverandører. Våre rutiner gjenspeiler begge disse forståelsene av risiko.

Vi har interne rutiner for HMS/Internkontroll og «tradisjonell» risikostyring. Vårt systematiske HMS-arbeid innebærer at vi ønsker å være i forkant, kartlegger risiko og iverksetter tiltak for å sikre at hensyn til arbeidstakernes helse, miljø og sikkerhet ivaretas. Det er etablert AMU i vår virksomhet som jevnlig møtes for å sikre og følge opp HMS-arbeidet internt.

I tillegg har sosiale forhold blitt inkludert som et eget punkt i vurdering av nye produkter som skal tas inn i sortimentet til butikkene. Informasjon om hvordan leverandører jobber for å sikre at kravene til sosial bærekraft følges i produksjonen av varene som leveres til David-Andersen hentes inn gjennom et selv-evalueringsskjema som leverandørene fyller inn før leverandøren godkjennes.

Dersom negativ påvirkning har inntruffet er det viktig å ha rutiner på plass for hvordan håndtere potensielle eller faktiske kritikkverdige forhold knyttet til menneskerettigheter, arbeidsrettigheter og andre sosiale forhold.

Opplæring og internkommunikasjon

De nye metodene for leverandørkontroll, som beskrevet i dette dokumentet, inkluderes i selskapets opplæringsrutiner.

Varslingskanaler og klagemekanismer

David-Andersen har utarbeidet retningslinjer og rutiner for varsling av kritikkverdige forhold som er en del av virksomhetens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Ansatte kan sende inn bekymringsmeldinger til en egen dedikert e-postadresse. Alle ansatte er gjort kjent med rutinene gjennom personalhåndboken og opplæring.

Et av kravene i de etiske retningslinjene til leverandører er å sørge for effektive klagemekanismer.

Faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser

I henhold til § 5. Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger bokstav (b) skal redegjørelsen inneholde opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger.

Åpenhetsloven krever at virksomheten som omfattes av loven etablerer et systematisk og helhetlig arbeid for å ivareta hensyn til menneskerettigheter og arbeidsforhold. Den krever at vi kartlegger og vurderer faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter som er knyttet til vår forretningsvirksomhet, vår leverandørkjede eller våre forretningsforbindelser.

Aktsomhetsvurderinger

I henhold til kravene i Åpenhetsloven har David-Andersen utført aktsomhetsvurderingene i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Første trinn av aktsomhetsvurderingen handler om intern forankring. Konseptet «ansvarlig næringsliv» er forankret hos ledelsen. Dette ble formalisert i 2023. I tillegg ble virksomhetens eksisterende retningslinjer oppdatert i tråd med åpenhetsloven. I 2023 vil vi jobbe videre med å videreutvikle dette, arbeidet er beskrevet noe mer i kapitlet over.

Andre trinn av aktsomhetsvurderingen handler om kartlegging og vurdering av faktiske og potensielle konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til.

I 2023 gjorde David-Andersen en overordnet analyse av både virksomheten, leverandørkjeden og samarbeidspartnere hvis hensikt var å sikre riktig prioritering av innsatsen i oppstartsfasen. Med utgangspunkt i denne, og gitt prinsippet om risikobasert tilnærming og forholdsmessighet, velger vi å fokusere på leverandørleddet. Dette fører til enda tettere oppfølging av ansvarlig forretningspraksis hos våre leverandører.

Hensikten med kartleggingen av leverandørene var først og fremst å få en bedre forståelse av verdikjeden, få en oversikt over leverandørenes produksjon, identifisere faktiske negative konsekvenser og risiko for negative konsekvenser, og dermed få en oppfatning av hvilke områder i leverandørkjeden som utgjør høyest risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold.

Metoden for informasjonsinnsamling har vært kontrakter og dialog med leverandørene.

Omfang av kartleggingen

Som nevnt ble det etter en overordnet analyse bestemt at David-Andersen skulle ta utgangspunkt i leverandørkjeden da dette vurderes som det mest vesentlige risikoområde for virksomheten.

Et viktig fokus fremover vil være å gå i dialog med leverandørene og sammen se hvordan vi kan få mest mulig informasjon både om leverandørkjeden bakover, og om grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette handler om en bevisstgjøring av de faktiske risikoene vi som virksomhet står ovenfor.

Former for risiko & virksomhetens tilknytning til negative konsekvenser

Henvisning til andre virksomheters aktsomhetsvurderinger

Majoriteten av våre leverandører er store virksomheter som selv omfattes av åpenhetsloven og som selv utfører aktsomhetsvurderinger i tråd med OECD sine retningslinjer.

Kartleggingen hos disse viser blant annet at:

- Ansvar for oppfølging av menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold er forankret i ledelsen og i styringssystemer.
- De har etablert interne etiske retningslinjer og retningslinjer som inneholder forventninger til ansvarlighet hos egne leverandører og forretningspartnere.
- De har interne prosedyrer for å kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som de selv enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til deres forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester.

Mange har i tillegg et system for opplæring knyttet til bedriftens samfunnsansvar, og andre tiltak knyttet til sosial bærekraft.

Gitt disse leverandørenes størrelse, ambisjoner og ressurser velger vi å ikke prioritere disse leverandørene i vårt oppfølgingsarbeid og bruker deres aktsomhetsvurderinger som grunnlag for våre egne.

Oversikt over faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko

Det finnes et bredt spekter av virksomheter og aktører innenfor gullsmedbransjen. Dette gjelder også for våre leverandører, men **ingen faktiske negative konsekvenser for menneskerettigheter eller anstendig arbeidsforhold har blitt identifisert**. Vi har heller ikke mottatt informasjon fra eksterne interessenter som viser til konkrete hendelser.

Våre aktsomhetsvurderinger viser derimot at det er spesielt to risikoer som bransjen som helhet står ovenfor når vi ser på noe av produksjonsleddet:

- Barnearbeid
- Uanstendig arbeidsforhold

Risikoen for barnearbeid knytter seg til innkjøp av råvarer fra gruveindustrien som brukes i produksjon av gullsmedvarer. Noen av råvarene, som for eksempel diamanter, er et mineral som hovedsakelig finnes i Russland, Canada og kontinentet Afrika og som har høy risiko for å utvinnes under lite regulerte forhold på grunn av svak arbeidslovgivning.

Aktsomhetsvurderingene viser også at våre leverandører som ikke omfattes direkte av åpenhetsloven har begrenset system for oppfølging av leverandørkjeden. Ansvar for å følge opp arbeidet med menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold er forankret i toppledelsen og mange har etablert etiske retningslinjer, men enkelte leverandører har mindre robuste rutiner for systematisk oppfølging internt. Mangel på anonyme varslingsystemer kan for eksempel føre til mørketall og faktiske negative konsekvenser som forblir uidentifisert.

Begrenset sporbarhet i leverandørkjeden er en annen vesentlig risiko som er identifisert, dette især for leverandører som ikke omfattes av kravene i Åpenhetsloven. Leverandører opererer som regel med komplekse og globale leverandørkjeder og mangel på et system som sikrer transparens gjør det vanskelig å få et godt bilde over de faktiske forholdene i produksjonen.

Produkter i globale leverandørkjeder kan til tider spores til høyrisikoland og det er essensielt å være bevist over risikoene geografi medfører. Et høyrisikoland vil si et land der det er dokumentert systematiske brudd på menneskerettighetene – blant disse de verste formene for barnearbeid, tvangsarbeid, farlige arbeidsforhold og forbud mot fagforeninger.

David-Andersens tilknytning til vesentlig risiko

Åpenhetsloven definerer tre nivåer av tilknytning: (1) å forårsake (2) å bidra til og (3) å være knyttet til. David-Andersen har egenproduksjon på eget verksted i Oslo, men mesteparten av vår omsetning er knyttet til eksterne leverandører. Dermed er vi «knyttet til» de potensielle negative konsekvensene gjennom produktene vi selger og/eller via våre leverandører.

Iverksette egnede tiltak

I henhold til § 5. Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger bokstav (c) skal redegjørelsen inneholde opplysninger om tiltak som virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene.

Forebyggende tiltak

I tråd med tredje trinn av aktsomhetsvurderinger skal virksomheter iverksette tiltak for å håndtere negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Å forebygge negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold før skaden skjer er en betydelig hensikt med aktsomhetsvurderingene. Det er også et viktig moment for David-Andersen.

Vår overordnede analyse av hele virksomheten, identifiserte risiko knyttet til manglende rutiner og prosedyrer internt. Derfor prioriterte vi i 2023 å innføre et mer systematisk arbeid med aktsomhetsvurderinger. Følgende tiltak ble prioritert og iverksatt:

Forhåndsgodkjenning av leverandører

Vi har innført etiske kontraktsvilkår i alle kontrakter og etterspør dokumentasjon som viser at leverandørenes policy og rutiner er på linje med våre etiske krav. Alle nye leverandører vil bli vurdert i henhold til de nye rutinene.

Begrense antall leverandører

Ved å begrense antall leverandører sørger vi for bedre kontroll over egen leverandørkjede. Vi kan lettere sikre tettere oppfølging av eksisterende leverandører og god kommunikasjon.

Prioritere leverandører med robuste oppfølgingsrutiner

Vi er avhengig av gode samarbeidspartnere og har valgt å prioritere leverandører som deler vår ambisjon knyttet til bærekraft og som har implementert solide rutiner og systemer for å sikre etterlevelse av etiske retningslinjer.

Styrke samarbeid og foretrekke langsiktige forretningsforbindelser

Et nyttig virkemiddel for å redusere risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i leverandørkjeden er å styrke eksisterende samarbeid og foretrekke langsiktige relasjoner. Dette gir større grad av forutsigbarhet for begge parter og bidrar til å skape en god og åpen dialog.

Tiltak for å begrense eller stanse negativ konsekvenser

Kartleggingen viser at én leverandør står med produksjon i land med risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold. David-Andersen er knyttet til potensielle negative konsekvenser gjennom leverandørkjeden og våre forretningspartnere. Vi må bruke informasjonen vi har fått gjennom vår kartlegging til å oppdatere og styrke egne systemer for å overvåke og flagge fremtidig risiko før skade oppstår. Vi må følge opp gjennomføringen og resultatene av eksisterende og fremtidige tiltak. Vi skal også vurdere sektorsamarbeid og relevante bærekraftsinitiativer.

I tillegg er det viktig at vi jevnlig følger opp våre leverandører. Vi har som regel liten innflytelse på store globale selskap, men skal bruke den innflytelsen vi har til å påvirke dem og påse at de iverksetter tiltak for å forebygge og redusere risiko. Det er viktig at leverandører etablerer prosesser for å håndtere risiko som er identifisert og adresserer systemiske svakheter. Et viktig tiltak er å få bedre oversikt over eksisterende leverandørkjede. Et annet viktig moment er å sørge for gode systemer for å motta og håndtere klager. Dette er blitt tydeliggjort i våre etiske retningslinjer. Dette er krav som vi skal tydeliggjøre i vår dialog med våre leverandører.

David-Andersen har et særskilt ansvar for å drive vår virksomhet på en ansvarlig og bærekraftig måte. Arbeidet med bærekraft er en kontinuerlig prosess, og det gjenspeiles i aktsomhetsvurderinger. Det er viktig å jobbe systematisk, sammen med våre ansatte og våre samarbeidspartnere. Vi vil fortsette kartleggingen av risikoer ved å utvide våre aktsomhetsvurderinger for å identifisere produkter eller leverandører med særlig høy risiko og iverksette tiltak for å forebygge brudd på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten
Inge Nygaard, Daglig Leder

E-post adresse for David-Andersen
Inge.nygaard@david-andersen.no